

Bryssel, 9. lokakuuta 2024
(OR. en)

14323/24

Toimielinten välinen asia:
2024/0255(NLE)

UD 206
MED 42
POLCOM 268
ECOFIN 1115
COMER 117

EHDOTUS

Lähettiläjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	8. lokakuuta 2024
Vastaanottaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2024) 443 final/2
Asia:	Ehdotus NEUVOSTON PÄÄTÖS etuuskohteluun oikeuttavia Paneurooppa–Välimeri-alkuperäsääntöjä koskevalla alueellisella yleissopimuksella perustetussa sekakomiteassa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta, joka koskee kyseisen sekakomitean päätöksen N:o 1/2023 muuttamista siirtymämääräysten sisällyttämiseksi 1 päivästä tammikuuta 2025 sovellettaviin etuuskohteluun oikeuttavia Paneurooppa–Välimeri-alkuperäsääntöjä koskevan alueellisen yleissopimuksen muutoksiin

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2024) 443 final/2.

Liite: COM(2024) 443 final/2

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 8.10.2024
COM(2024) 443 final/2

2024/0255 (NLE)

CORRIGENDUM

This document corrects COM(2024)443 final of 8.10.2024

Insertion of the interinstitutional reference.

Concerns all language versions

The text shall read as follows:

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

etuuskohteluun oikeuttavia Paneurooppa–Välimeri-alkuperäsääntöjä koskevalla alueellisella yleissopimuksella perustetussa sekakomiteassa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta, joka koskee kyseisen sekakomitean päätöksen N:o 1/2023 muuttamista siirtymämääräysten sisällyttämiseksi 1 päivästä tammikuuta 2025 sovellettaviin etuuskohteluun oikeuttavia Paneurooppa–Välimeri-alkuperäsääntöjä koskevan alueellisen yleissopimuksen muutoksiin

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN KOHDE

Euroopan unioni on allekirjoittanut etuuskohteluun oikeuttavia Paneurooppa–Välimeri-alkuperäsääntöjä koskevan alueellisen yleissopimuksen, ja se on edustettuna kyseisellä yleissopimuksella perustetussa sekakomiteassa. Tämä ehdotus koskee päätöstä sekakomiteassa unionin puolesta otettavasta kannasta, silloin kun tämän elimen on määrä antaa päätös yleissopimuksen soveltamisesta 1. tammikuuta 2025 alkaen noudatettavista siirtymämääräyksistä.

2. EHDOTUKSEN TAUSTA

2.1. Etuuskohteluun oikeuttavia Paneurooppa–Välimeri-alkuperäsääntöjä koskeva alueellinen yleissopimus

Etuuskohteluun oikeuttavia Paneurooppa–Välimeri-alkuperäsääntöjä koskevassa alueellisessa yleissopimuksessa¹, jäljempänä 'yleissopimus', vahvistetaan sellaisten tavaroiden alkuperää koskevat määräykset, joilla käydään kauppaa sopimuspuolten välillä tehtyjen asiaankuuluvien sopimusten nojalla.

Yleissopimuksessa vahvistetaan vapaakauppasopimusten verkostolle alkuperäsääntöjä koskeva monenvälinen kehys, ja sitä sovelletaan rajoittamatta kyseisissä sopimuksissa määrättyjen periaatteiden noudattamista. Yleissopimus mahdollistaa diagonaalisen kumulaation soveltamisen sen 25 sopimuspuolen välillä. Sopimuspuolet ovat Euroopan unioni, Islanti, Liechtenstein, Norja, Sveitsi, Algeria, Egypti, Israel, Jordania, Libanon, Marokko, Palestiina², Syyria, Tunisia, Turkki, Albania, Bosnia ja Hertsegovina, Pohjois-Makedonia, Montenegro, Serbia, Kosovo*, Färsaaret, Moldovan tasavalta, Georgia ja Ukraina. EU:ssa yleissopimus tuli voimaan 1. toukokuuta 2012.

Yleissopimusta muutettiin etuuskohteluun oikeuttavia Paneurooppa–Välimeri-alkuperäsääntöjä koskevan alueellisen yleissopimuksen muuttamisesta 7. joulukuuta 2023 annetulla etuuskohteluun oikeuttavia Paneurooppa–Välimeri-alkuperäsääntöjä koskevan alueellisen yleissopimuksen sekakomitean päätöksellä N:o 1/2023. Tämä päätös tulee voimaan 1. tammikuuta 2025³.

2.2. Sekakomitea

Yleissopimuksen 3 artiklan 1 kohdalla perustettu sekakomitea hyväksyy muutoksia yleissopimukseen, hallinnoi sitä ja varmistaa sen moitteettoman soveltamisen yleissopimuksen 4 artiklan mukaisesti. Sekakomitean työjärjestyksen 12 artiklan mukaisesti sekakomitean päätökset tehdään sellaisten sopimuspuolten yksimielisellä päätöksellä, joissa yleissopimus on tullut voimaan ja jotka ovat läsnä tai edustettuina sekakomitean kokouksessa.

Sopimuspuolilla, joissa yleissopimus on tullut voimaan, on äänioikeus. Kullakin sopimuspuolella on yksi ääni.

2.3. Suunniteltu sekakomitean säädös

Sekakomitean on määrä hyväksyä 16. kokouksessaan päätös siirtymämääräyksistä, jotka koskevat yleissopimuksen soveltamista 1. tammikuuta 2025 alkaen, jäljempänä 'suunniteltu säädös'.

¹ EUVL L 54, 26.2.2013, s. 4.

² Tätä nimitystä ei pidä tulkita Palestiinan valtion tunnustamiseksi, eikä se vaikuta asiaa koskeviin yksittäisten jäsenvaltioiden kantoihin.

* Tämä nimitys ei vaikuta asemaa koskeviin kantoihin, ja se on YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1244 ja Kansainvälisen tuomioistuimen Kosovon itsenäisyysjulistuksesta antaman lausunnon mukainen.

³ EUVL L, 2024/390, 19.2.2024.

Suunnitellun säädöksen tarkoituksena on ottaa käyttöön siirtymämääräyksiä yhden vuoden ajaksi. Siirtymämääräyksillä varmistetaan diagonaalisen kumulaation keskeytymätön soveltaminen ja yleissopimuksen mukaisen etuuskohtelun myöntäminen.

Suunnitellusta säädöksestä tulee sopimuspuolia sitova 4 artiklan 3 kohdan a alakohdan mukaisesti. Kyseisessä kohdassa määrätään seuraavaa: ”Sekakomitea tekee päätökset tähän yleissopimukseen ja sen lisäyksiin tehtävistä muutoksista”. Sen 4 artiklan 3 kohdan viimeisessä virkkeessä määrätään seuraavaa: ”Sopimuspuolet saattavat tässä kohdassa tarkoitetut päätökset voimaan oman lainsäädäntönsä mukaisesti.”

Tämän muutoksen, joka on tehty sekakomitean päätökseen N:o 1/2023, olisi tullava voimaan 1. tammikuuta 2025.

3. UNIONIN PUOLESTA OTETTAVA KANTA

Yleissopimusta sovelletaan viittaamalla siihen alkuperäsääntöjä koskevissa pöytäkirjoissa, jotka sisältyvät sopimuspuolten väliin kahdenvälisiin sopimuksiin.

Tällä hetkellä kumulaatiomahdollisuudet Paneurooppa-Välimeri-alueella, jäljempänä ’PEM-alue’, perustuvat sopimuspuolten välisten sopimusten verkostoon, jolla varmistetaan samojen alkuperäsääntöjen soveltaminen. Näitä ovat yleissopimuksen nykyiset säännöt sekä yleissopimusta edeltävät kahdenväliset pöytäkirjat, jotka koskevat käsitteen ”alkuperätuotteet” määritelmää ja hallinnollisen yhteistyön menetelmiä, jäljempänä ’yleissopimusta edeltävät pöytäkirjat’.

Samaan aikaan yleissopimukseen vapaaehtoisesti sovellettavat säännöt, jäljempänä ’siirtymäsäännöt’, tulivat voimaan 1. syyskuuta 2021 alkaen, ja niitä sovelletaan kahdenvälisesti yleissopimuksen muutoksen tekemiseen ja voimaantuloon asti.

Yleissopimusta muutettiin 7. joulukuuta 2023 annetulla etuuskohteluun oikeuttavia Paneurooppa-Välimeri-alkuperäsääntöjä koskevan alueellisen yleissopimuksen sekakomitean päätöksellä N:o 1/2023, joka tulee voimaan 1. tammikuuta 2025. Päätöksen oikeudellinen vaikutus on, että yleissopimuksen nykyiset säännöt ja siirtymäsäännöt eivät ole enää sovellettavissa kyseisestä päivästä alkaen.

Useat sopimuspuolet ilmoittivat sekakomitean sihteeristölle, että sisäisten menettelyjensä keston vuoksi ne eivät pysty päivittämään alkuperäsääntöjä koskevia pöytäkirjojaan ennen 1. tammikuuta 2025 niin, että niissä viitattaisiin yleissopimuksen tarkistettuihin sääntöihin.

Tämä voisi johtaa siihen, että jotkin sopimuspuolet soveltavat yleissopimuksen tarkistettuja sääntöjä, kun taas toiset soveltavat edelleen yleissopimuksen nykyisiä sääntöjä tai yleissopimusta edeltäviä pöytäkirjoja. Tämä puolestaan voisi häiritä nykyisiä mahdollisuuksia soveltaa diagonaalista kumulaatiota ja vaikuttaa kauppavirtoihin PEM-alueella.

Jos kaikki sopimuspuolet eivät siirry soveltamaan yleissopimuksen tarkistettuja sääntöjä yhtä aikaa, seurauksena ei saisi olla tilanne, joka on epäedullisempi kuin mikä on mahdollista nykyisen oikeudellisen kehityksen puitteissa.

Paneurooppa-Välimeri-alkuperäsääntöjä koskevan alueellisen yleissopimuksen soveltamista koskevat siirtymämääräykset olisi otettava käyttöön yhden vuoden ajaksi. Näin varmistetaan diagonaalisen kumulaation keskeytymätön soveltaminen ja yleissopimuksen mukaisen etuuskohtelun myöntäminen, kunnes kaikki kahdenväliset pöytäkirjat on saatu yhdenmukaistettua yleissopimuksen tarkistettujen sääntöjen kanssa.

Siirtymämääräysten olisi katettava seuraavat seikat:

- Mahdollisuus hakea etuuskohtelua esittämällä alkuperäselvitykset, jotka on annettu ennen 1. tammikuuta 2025 antamishetkellä sovellettujen alkuperäsääntöjen

mukaisesti ja jotka esitetään niiden voimassaoloaikana tai sen päätyttyä, jos se on sallittua.

- Hallinnollinen yhteistyö eri sääntöjen mukaisesti annettujen alkuperäselvitysten tarkastamiseksi.
- Yleissopimuksen nykyisten sääntöjen pitäminen voimassa vuoden ajan rinnakkain yleissopimuksen tarkistettujen sääntöjen kanssa.
- Rinnakkain sovellettujen eri sääntöjen mukaisesti annettujen alkuperäselvitysten jäljitettävyyden varmistaminen lisäämällä niihin tästä maininta.
- Diagonaalisen kumulaation soveltaminen keskeytyksettä sopimuspuolten välillä sinä aikana, kun siirrytään ennen 1. tammikuuta 2025 sovellettavista alkuperäsäännöistä yleissopimuksen tarkistettuihin sääntöihin.
- Vakuutus siitä, että yleissopimuksen tarkistettuja sääntöjä sovelletaan 1. tammikuuta 2026 alkaen kaikkien sopimuspuolten välillä. Tätä varten sopimuspuolten on ilmoitettava säännöllisesti siitä, miten niiden kahdenvälisen pöytäkirjojen päivittäminen edistyy.

Sen varmistamiseksi, että kauppavirrat jatkuvat nykyisten kumulaatiomahdollisuuksien perusteella, kunnes kaikki PEM-alueen kahdenväliset pöytäkirjat on saatu yhdenmukaistettua yleissopimuksen tarkistettujen sääntöjen kanssa, yleissopimuksen nykyisiä sääntöjä olisi voitava edelleen soveltaa sellaisten sopimuspuolten välillä, joiden osalta yleissopimuksen tarkistetut säännöt ovat tulossa voimaan.

Yleissopimuksen nykyisiä sääntöjä sovellettaisiin rinnakkain tarkistettujen sääntöjen kanssa, mikä antaisi talouden toimijoille mahdollisuuden valita näiden kaksien alkuperäsääntöjen välillä nykyisten toimitusketjunsäntöjen perusteella.

Yleissopimuksen tarkistetut säännöt yhdessä yleissopimuksen nykyisten sääntöjen kanssa luovat kaksi erillistä kumulaatiovyöhykettä.

Yleissopimuksen tarkistetuissa säännöissä olisi mahdollistettava näiden kaksien alkuperäsääntöjen samanaikainen soveltaminen sallimalla 7 artiklassa määrätyn kumulaation soveltaminen sillä edellytyksellä, että tuotteet täyttävät kummankin sääntökokonaisuuden vaatimukset.

Yleissopimuksen tarkistettuja sääntöjä soveltavat sopimuspuolet sopivat, että yleissopimuksen nykyisten sääntöjen mukaisesti annettua alkuperäselvitystä olisi automaattisesti pidettävä pätevänä yleissopimuksen tarkistettujen sääntöjen nojalla. Yleissopimuksen tarkistetut säännöt ovat yleisesti ottaen joustavampia kuin sen nykyiset säännöt, joten tavarat, jotka täyttävät nykyiset säännöt, voitaisiin katsoa myös tarkistettujen sääntöjen mukaisiksi alkuperätuotteiksi, lukuun ottamatta joitakin maataloustuotteita, jotka sisältyvät ryhmiin 2, 4–15, 16 (pois lukien jalostetut kalastustuotteet) ja 17–24.

Sääntöjen samanaikainen soveltaminen olisi rajoitettava ainoastaan tuotteisiin, joiden osalta yleissopimuksen tarkistetut säännöt ovat väljemmät kuin sen nykyiset säännöt.

Ainoastaan tuotteet, jotka täyttävät yleissopimuksen nykyiset säännöt, voitaisiin katsoa tarkistettujen sääntöjen mukaisiksi alkuperätuotteiksi.

Näin ollen ehdotettuun muutokseen perustuva järjestelmä vastaisi käytännössä PEM-alueella nyt sovellettua järjestelmää, jossa sovelletaan rinnakkain siirtymäsääntöjä ja yleissopimuksen nykyisiä sääntöjä.

4. OIKEUSPERUSTA

4.1. Menettelyllinen oikeusperusta

4.1.1. Periaatteet

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEUT-sopimus', 218 artiklan 9 kohdassa määrätään, että neuvosto tekee päätöksen "sopimuksella perustetussa elimessä unionin puolesta esitettävien kantojen vahvistamisesta, silloin kun tämän elimen on annettava säädöksiä, joilla on oikeusvaikutuksia, lukuun ottamatta säädöksiä, joilla täydennetään tai muutetaan sopimuksen institutionaalisia rakenteita".

Ilmaisu "säädökset, joilla on oikeusvaikutuksia" kattaa myös säädökset, joilla on oikeusvaikutuksia kyseiseen elimeen sovellettavan kansainvälisen oikeuden nojalla. Se kattaa myös välineet, joilla ei ole sitovaa vaikutusta kansainvälisen oikeuden nojalla, mutta jotka "voivat vaikuttaa ratkaisevasti sen säännösten sisältöön, jonka unionin lainsäätävä antaa"⁴.

4.1.2. Soveltaminen käsiteltävänä olevassa asiassa

Sekakomitea on sopimuksella eli tässä tapauksessa etuuskohteluun oikeuttavia Paneurooppa–Välimeri-alkuperäsääntöjä koskevalla alueellisella yleissopimuksella perustettu elin.

Säädös, joka sekakomitean on määrä antaa, on säädös, jolla on oikeusvaikutuksia. Suunniteltu säädös on etuuskohteluun oikeuttavia Paneurooppa–Välimeri-alkuperäsääntöjä koskevan alueellisen yleissopimuksen 4 artiklan 3 kohdan mukaisesti kansainvälisen oikeuden nojalla sitova.

Suunnitellulla säädöksellä ei täydennetä eikä muuteta yleissopimuksen institutionaalisia rakenteita.

Sen vuoksi ehdotetun päätöksen menettelyllinen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohta.

4.2. Aineellinen oikeusperusta

4.2.1. Periaatteet

SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla annettavan päätöksen aineellinen oikeusperusta määräytyy ensisijaisesti sen suunnitellun säädöksen tavoitteen ja sisällön perusteella, jota unionin puolesta otettava kanta koskee.

4.2.2. Soveltaminen käsiteltävänä olevassa asiassa

Suunnitellun säädöksen pääasiallinen tavoite ja sisältö liittyvät yhteiseen kauppapolitiikkaan.

Sen vuoksi ehdotetun päätöksen aineellinen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 207 artiklan 4 kohdan ensimmäinen alakohta.

4.3. Päätelmät

Ehdotetun päätöksen oikeusperustan olisi oltava SEUT-sopimuksen 207 artiklan 4 kohdan ensimmäinen alakohta yhdessä sen 218 artiklan 9 kohdan kanssa.

5. SUUNNITELLUN SÄÄDÖKSEN JULKAISEMINEN

Koska sekakomitean säädöksellä muutetaan yleissopimusta, se on aiheellista julkaista hyväksymisen jälkeen *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

⁴ Unionin tuomioistuimen tuomio 7.10.2014, Saksa v. neuvosto, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64 kohta.

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

etuuskohteluun oikeuttavia Paneurooppa–Välimeri-alkuperäsääntöjä koskevalla alueellisella yleissopimuksella perustetussa sekakomiteassa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta, joka koskee kyseisen sekakomitean päätöksen N:o 1/2023 muuttamista siirtymämääräysten sisällyttämiseksi 1 päivästä tammikuuta 2025 sovellettaviin etuuskohteluun oikeuttavia Paneurooppa–Välimeri-alkuperäsääntöjä koskevan alueellisen yleissopimuksen muutoksiin

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 207 artiklan 4 kohdan ensimmäisen alakohdan yhdessä sen 218 artiklan 9 kohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Unioni teki neuvoston päätöksellä 2013/94/EU¹ etuuskohteluun oikeuttavia Paneurooppa–Välimeri-alkuperäsääntöjä koskevan alueellisen yleissopimuksen, jäljempänä 'yleissopimus', joka tuli voimaan unionissa 1 päivänä toukokuuta 2012.
- (2) Yleissopimuksen 4 artiklan 1 kohdan ja 4 artiklan 3 kohdan a alakohdan mukaan yleissopimuksella perustettu sekakomitea, jäljempänä 'sekakomitea', voi päättää yleissopimukseen tehtävistä muutoksista.
- (3) Sekakomitean on määrä hyväksyä 16. kokouksessaan päätös siirtymämääräyksistä, jotka koskevat yleissopimuksen soveltamista 1 päivästä tammikuuta 2025 lähtien.
- (4) Yleissopimusta muutettiin sekakomitean päätöksellä N:o 1/2023², joka tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2025. Yleissopimuksen sopimuspuolet ovat yhtä mieltä siitä, että siirtymämääräyksiä tarvitaan nykyisiin kumulaatiomahdollisuuksiin perustuvien kauppavirtojen ylläpitämiseksi, kunnes kaikki kahdenväliset pöytäkirjat on saatu yhdenmukaistettua yleissopimuksen tarkistettujen sääntöjen kanssa.
- (5) Yleissopimuksen sopimuspuolet ovat yhtä mieltä siitä, että siirtymämääräyksiä sovelletaan yhden vuoden ajan eli yleissopimuksen muutoksen voimaantulopäivästä 31 päivään joulukuuta 2025.
- (6) Koska sekakomitean päätös sitoo unionia, on aiheellista määrittää sekakomiteassa unionin puolesta otettava kanta,

¹ EUVL L 54, 26.2.2013.

² Etuuskohteluun oikeuttavia Paneurooppa–Välimeri-alkuperäsääntöjä koskevan alueellisen yleissopimuksen sekakomitean päätös N:o 1/2023, annettu 7 päivänä joulukuuta 2023, etuuskohteluun oikeuttavia Paneurooppa–Välimeri-alkuperäsääntöjä koskevan alueellisen yleissopimuksen muuttamisesta (EUVL L, 2024/390, 19.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2024/390/oj>).

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Unionin puolesta sekakomitean 16. kokouksessa otettava kanta perustuu tähän päätökseen liitettyyn sekakomitean säädösluonnokseen.

2 artikla

Tämä päätös on osoitettu komissiolle.

Tehty Brysselissä

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja*